

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.nationellplan@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturplanering för perioden 2026-2037, dnr LI2023/03919

Väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för att samhället ska fungera på ett tillfredsställande sätt. Handel förutsätter transporter av såväl människor som gods och industrin är starkt beroende av att de fungerar för att både kunna importera insatsvaror och exportera färdiga produkter. Det är viktigt att transportpolitiken har en systemsyn där de olika ingående delarna tillsammans ger en god helhet.

Det finns idag stora brister i infrastrukturen inte minst på grund av ett sedan länge eftersatt underhåll. Detta får stora negativa konsekvenser och leder till samhällsliga kostnader. Människor har svårt att pendla till sina arbeten och industrins produkter kommer i många fall inte fram till kunden i tid.

Sveriges Ingenjörer välkomnar därför att Trafikverket lägger så stor vikt vid att underhållet av vägar och järnvägar måste förbättras. Förebyggande underhåll är samhällsekonomiskt lönsamt och minskar behovet av akuta insatser som kostar betydligt mer. Det är emellertid mycket oroande att Trafikverket beräknar att de av regeringen angivna ekonomiska ramarna inte ens räcker för att bibehålla funktionaliteten i transportsystemet och än mindre att börja ta igen eftersläpande underhåll. Trafikverket menar alltså att med nuvarande anslagsnivå kommer den redan dåliga standarden på vägar och järnvägar ytterligare att försämrats under planperioden. Sveriges Ingenjörer menar att det är en helt orimlig ambitionsnivå och efterlyser ökade resurser för underhåll och en plan med kontrollstationer som inom ett par decennier har tagit igen det eftersläpande underhållsbehovet.

Klimatutmaningen måste Sverige hantera. Elektrifiering av vägtransporter är då helt central men också en ökad användning av biodrivmedel och vätgas blir viktiga inslag. Elbehovet kommer att öka markant och förutsätter investeringar i både ny fossilfri produktion och förstärkt kapacitet i näten. Sverige bör kunna öka produktionen av biodrivmedel och bygga upp en storskalig produktion av vätgas för både transport och industriell användning.

Det sker flera industriinvesteringar runt om i landet. Regeringen bör uppdra åt Trafikverket att ta större hänsyn till dessa när infrastrukturprojekt planeras. Till att börja med bör Trafikverket kartlägga problem med infrastrukturen som nu planerade eller påbörjade industriella anläggningar brottas med. De samhällsekonomiska kalkylmodeller som används vid infrastrukturinvesteringar tar inte tillräcklig hänsyn till kostnader förenade med att godset blir försenat eller potentialen i ett förädlingsvärde utan bara varuvärdet. Detta leder till att godsets värde underskattas och investeringar som gynnar gods systematiskt undervärderas.

Industrin är beroende av fungerande transporter till rimliga priser. Exporterande industri i Sverige har en nackdel i förhållande till många konkurrerande företag genom de långa transportavstånden. Styrmedel får inte utformas så att de lägger hinder för nödvändiga transporter men däremot för att stimulera ökad effektivitet, mindre miljöpåverkan och teknikutveckling.

Sveriges Ingenjörer stödjer Trafikverkets förslag att skynda på implementeringen av det nya signalsystemet ERTMS. Utöver att minska störningarna som inträffar i nuvarande system kommer det att underlätta införandet av digital teknik, vilket ger möjligheter att bättre övervaka funktionalitet, tillämpa delningstjänster och öka automatiseringen.

Tolvåriga planperioder speglar att infrastrukturplanering måste ske på lång sikt och även att många projekt tar lång tid att genomföra. Samtidigt behöver det finnas en flexibilitet som gör att projekt som visar sig inte ha den samhällsekonomiska betydelse som först bedömdes också kan avslutas eller prioriteras ned. De projekt som ger störst samhällsnytta till lägst kostnad bör prioriteras.

Sveriges Ingenjörer

Johan Kreicbergs
Samhällspolitisk chef

Johan Sittenfeld
Utredare